

GYULAFEHÉRVÁRI HIRLAP

POLITIKAI, SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP. — MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER: VASÁRNAP.

Szerkesztőség: Szentmihály-utca 1. sz. Telefonszám: 53.
hova minden a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

Előfizetési ára

Egész évre 8 K., félévre 4 K., negyedévre 2 K. Egyes szám ára 20 fill

Felelős szerkesztő:

Dr. FRIEDMANN GYULA.

Kiadó: PAPP GYÖRGY.

Kiadóhivatal: **Papp György könyvnyomtató intézete**
hová a hirdetési díjak küldendők.

Hirdetések díjszabási árban számíttatnak. — Nyilttér sora 50 fillér.

A geszti levél.

Tisza István grófnak az aradi választóihoz intézett nyílt levele középpontjában áll ma és fog maradni még sokáig a nemzet közérdeklődésének. Messzehangzó ez a politikai nyilatkozat és bizonyára magára vonja a külföld figyelmét is. Mint napjaink történetének egy értékes, mert szinte dokumentuma a jövőben is érdekelni fogja azt a historikust, aki a mostani közéletünk indító okait és jelenségeit kutatja.

Ez a hatalmas erejű nyílt levél valósággal perdöntő jelentőségű és megingathatatlan érvekkel igazolja egyrészt azt, hogy a mi a parlamentben történt, azt a szükség és a kényszerűség feltétlenül parancsolta. Másrészt pedig igazolja a geszti levél azt is, hogy a házelnöknek a képviselőházban követett eljárása a parlamentarizmus lényegének megfelel. A legalkotmányosabb külföldi országokban mindenütt volt arra példa, hogy renitens képviselőket a parlamenti ülésremből karhatalommal távolítottak el. Tisza István úgy állítja fel erre nézve a tételt, hogy vagy a többségi elvnek kellett volna elpusztulnia, vagy az obstrukciót kellett legyőzni. Hogy mi volt a helyesebb, erre a válasz valóban nem lehet kétséges.

Sok téves hit és ferde felfogás eloszlátását szolgálja kétségtelen sikerrel ez a hatalmas geszti levél. Így egyszer s mindenkorra eloszlatta vele Tisza István egyebek közt azt a balbiedelmet is, mint ha az ellenzék valóban komoly választójogi tervezettel állott volna az ország elé. Itt bejelenti Tisza, hogy „a legrövidebb idő alatt elő kell a többségnek egy olyan javastattal állania, amely jelentékeny lépést tesz előre a demokratikus haladás terén, szavazati jogot ad a társadalom erre hivatott újabb rétegeinek, első sorban a szaképzett ipari munkáspak, de egyúttal fentartja a nemzeti fejlődés kontinuitását, biztosítja az intelligencia jogosult befolyását s a sötétbe ugrás beláthatatlan veszélyeitől megvédi a nemzetet“.

Azoknak az uraknak legtöbbször, akik most az ellenzék választójogi javaslata mellett törnek lándzsát, akik ennek a dilettantizmussal készült, hevenyészett reformtervezetnek elfogadásától tettek függővé a parlamenti békét, néhány évvel ezelőtt elszántan küzdve állott szemben Kristóffy József választójogi tervezetével. Kristóffy bazarulónak mondták akkor, mert kétmillió hatszázezer polgárnak akart adni szavazati jogot. Most a magukat szintiszta hazafiaknak hirdető urak három milliónyi szavazatot terveznek, de az őket jellemző felületességgel kijelentik, hogy

valójában csak kétmillió négyszázezerig akarnak elmenni és ha számításuk alaptalan, hajlandók valahol módosítani a tervezetüket úgy, hogy ezt a számot túl ne haladják. Nem teljes joggal kérde-e tehát, Tisza István gróf:

1. Minő kvalifikálhatatlan eljárás az, amely nem a választók kategóriáját vizsgálja s azt nézi, kik azok, akiknek veszély nélkül adhatunk részt az ország kormányzásában, hanem találmányra dob oda egy kerek számot s jogot ad boldognak, boldogtalannak, míg ez a szám ki nem telik?

2. Ha a nemzet elleni merénylet volt a 2.600.000 választós javaslat, merénylet, amelyet a koalíciós kormány csak 1.100.000 többes szavazat felvétele által velt ellensúlyozhatni, hogyan találjunk most egyszerre megnyugvást a 2.400.000 szavazatban? És micsoda mértéke az a felelősségérzetnek és politikai beszámíthatóságnak, amely a párttaktika igényei s a fellobbanó szenvedély sugalmazása szerint eként dobálódzik a nemzet legszentebb érkeivel?

Lehet-e komoly államférfinak más választ adni erre a munkálatra, mint azt, hogy halasszuk össze a kérdés tárgyalását, mert annak kezelése egész más szakértelmet, tanulmányt és megfontolást kíván?

Tisza fejtegetései után az ellenzék nem igen merészelheti még követelni, hogy az ő választójogi tervezete komolyan vélessék.

Ki teljesíti városunkban a köz iránt való kötelelességeit?

Ahhoz a dologhoz, hogy valaki emberi kötelelességeit akként teljesíthesse, hogy azzal a maga és a város iránt tartozó kötelelességeinek egyaránt megfelelhessen, amint láttuk, a dolgokba való mély belátás és rendkívül nagy jóakarattal kell.

A belátás arra való, hogy felismerhesse azokat a közhasznú tényezőket, melyekre a városokban összezsúfolódott sok ember együttélése miatt úgy a maga, mint embertársai jóllétének előmozdítása végett a pénzen kívül is még szükség van s amelyek ennél fogva közszükségletet képeznek; és hogy felismerhesse azt is, hogy vannak intézmények, melyeket ő maga közvetlenül fel nem használ ugyan, de azok rája polgártársainak jólléte által, tehát közvetve hatnak előnyösen.

A jóakarattal pedig arra való, hogy készséget nyertünk arra, hogy aminek akár közvetlen, akár közvetett szükségességét beláttuk annak föltétlen létesítését mindenféle ellenállással és nehézséggel szemben minden lehető eszközzel akarjuk és keresztül vigyük.

Bizonyos az, hogy éppen elárvult kulturviszonyainknál fogva városunk lakosai közül csak egy esekély

türedék rendelkezik ezzel a szükséges mély belátással s még kevesebben az idevágó nagy jóakarattal.

De hát ez nem csoda akkor, mikor a magunk fölé emelt vezetők közt is többen vannak olyanok, akik képtelenek megítélni, hogy a lakosok száma miatt mi különbség van Poklos és Gyulafehérvár viszonyai között s a lakosok nagy száma a poklosi közintézmények színvonalán minő gazdasági, egészségügyi és kulturális károkat okozhat Gyulafehérváron.

A belátásnak ez a hiánya okozza, hogy polgárságunk nagy része közönyösen nézi annak a csekély töredéknek küzdelmét, mely előre látva a következő veszedelmeket, ezek elhárítására lelkiismeretbeli kötelelességének tartja minden erejével közintézmények létesítésén fáradozni.

A polgársággal azonban ezek dacára sincsen baj. Az nem áll ellene az intézmények létesítésének s ha a város létesít ilyeneket, reá kirótt adóját, ha van, hűségesen befizeti.

Aki tehát azt várja, hogy nálunk a polgárság létesítsen közintézményeket, az „fából vaskarikát“ akar, az a maga kötelelességeit „ad graecas calendas“ akarja magáról elhárítani vagy aztán nem tudja, nem érti mit akar.

Hiszen az a néhány polgárból álló csapat, akik a város jövőjét belátásuknál fogva előrelátják, összes vagyonukat összerakva sem tudnának a szükséges közintézmények létesítésében társadalmilag célt érni, a többi polgároknak pedig nem számíthatnak. Hát hogyan lehet akkor efféléket kívánni?

De ha a város létesít közintézményeket, azoknak árát közvetett vagy közvetlen adókban mindenkin fel tudja hajtani.

A polgárság tehát egy-két adózástól felő gazdagabb polgártársunk kivételével nem áll a város fejlődése útjában.

És itt kénytelen vagyok az adózástól felő polgártársaink egy-két mondására választ adni.

Egyik ilyen mondás az, hogy „maradjon valami csinálni való az unokáknak is!“ Helyes! én is azt mondom, azzal a különbséggel, hogy rájuk csak azok a teendők maradjanak, melyek az ő korukban merülnek fel, mert támadnak ilyenek elegenden az ő korukban is, mivel hogy a különféle korok mindenikének meg van és meg volt a maga követelménye, mi pedig végezzük el azt a munkát, amit a mi korunk és a mi viszonyaink tőlünk követelnek s aminek egy részét már az apáink kötelelessége lett volna elvégezni. Mert ha mi a magunk és apáink teendőit is utódainkra rójuk, képtelenek lesznek a felgyülemlett munkát ellátni s megszöknek előre vagy belepusztulnak.

A másik mondás pedig az, hogy az egyszerűbb polgárok alig fognak a költségekből valamit fizetni, az egész teher a jómódúakra hárul. Ez is igaz! de azzal a különbséggel, hogy akinek az Isten sokat adott, az aránylagosan köteles a közjóhoz járulni s ez még akkor is jobban jön ki, mint az, akinek kevés van, mert ez a betevő falatját felezi meg az intézménnyel, amaz pedig fölöslegéből ad. Aztán az ilyen közintézmények rendszeren maguk törlesztik magukat a fogyasztók útján. A város legfőleg avval a fölös kiadással járul hozzá, ami még ezeken felül kiadandó s az ilyen intézmények létesítéséhez legtöbbször az állam is hozzájárul, csak először látni akarja a mi törekvő áldozatainkat.

Reggelizés előtt félpohár
Schmidthauer-féle

Használata valódi áldás gyomorbajoknak, székszorulásban szenvedőknek.

Kapható Gyulafehérvár és vidékén minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

Igmándi keserűvíz

Az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Kis üveg ára 40 fillér.

Nagy üveg ára 60 fillér.

Már most lássuk az érem másik oldalát, hogyan állunk intéző köreinkkel a kötelesség teljesítésében?
A felelet egyszerű: nem rosszul, ami azt jelenti, hogy még jobban is állhatnánk.

Ez pedig azt jelenti, hogy cammogunk valahogy. Az iroda, az kitűnően halad, mert a papirossal nem kell vesződni s a mindennapi ügyek is morzsolódnak a hogy lehet, gyorsabb vagy lassabb tempóban, mert a vármegye is ezeket vizsgálja meg, de amit a vármegye nem szokott megvizsgálni v. amit nem lát át, az marad egyik napról a másikra, amíg el nem évül. Akkor aztán el van intézve s megy a levéltárba.

De hát most nagyobb dolgokról van szó, közintézményekről, melyek meg vannak és még sincsenek, hacsak a jó Isten nem áll be a városi vezetők közé és nem locsoltat a felhőkkel és nem mosatja le az aszfaltokat és nem mosatja ki a rigolokat és nem viteti el a vízzel az utcák szemeteit; hacsak nem támad egy második erőlyes ember az első helyett, aki fejének százszoros beverése mellett rendet teremtsen nem az iskolában, hanem az iskola körül; hacsak közbe nem lép a jó Isten s be nem szünteti a marhák és disznók járványait, s e helyett nem töreti ki egy néhányak lábát, hogy az emberek kevés húst is ehessenek s a városon keresztül legalább lovakkal közlekedhessenek és nem terem számunkra egy olyan patakot, melyben a város azon lakói is, kiknek nincs két koronájuk a katonai fürdőre, piszkaikat olcsóbban lemoshassák stb. stb.

És közintézményekről van most szó, melyekről már 10—20 év óta beszélünk, de érdekükben egyetlen lépést sem tettünk. (Pardon! Voltunk értők a minisztereknél s vacsoráltunk egy fényesen.)

Bizonnyítottuk, hogy ezeket a szükséges intézményeket a vezető közgyűlés és tanács kell hogy megindítsa s lehetőleg gyorsan létesítse.

Igen ám! Csakhogy itt is itt van az a bizonyos „Hic Rhodus, hic salta!” felkiáltás. Ami itt annyit jelent, hogy vezetőink között is több analfabeta van.

Ugy értem, hogy sok az olyan vezetőnk, aki nem olvas csak regényeket, de arra soha sem gondolt, hogy olyan dolgokat is olvasson, amelyből megtanulhatja, hogy mi a különbség a lakosság számának szempontjából Poklos és Gyulafehérvár között, miből aztán következik, hogy azt hiszi, hogy a gyulafehérvári polgár is úgy élhet, mint a poklosi polgár. Innen van aztán az a rettenetes ellenállás minden ellen, ami pénzkidással jár.

Vezető köreinknek tehát az az első mulasztásuk, hogy nem iparkodnak tanulmány utján lelkiismeretes vezetők lenni.

De honnan van az a jelenség? Hát bizony sajnos! onnan van, mert a vezetők megválasztásánál nem a tanultság és lelkiismeret szerint való működés a fő kvalifikáció, hanem az, hogy ki tud nagyobb igenen el fejet hajtani.

A választásoknál ugyanis egyenesen az a jelszó, hogy kibuktassanak onnan minden önállóan gondolkodó fejet, és ellenálljannak, hogy ilyen oda be ne juthasson, mert hiszen nálunk az az első és fő dolog, hogy ne legyen a képviselőtestületben ellenzék s így a referádák hamisítatlan eredetiségben és annalfabétaságban keresztül mehessenek s a közgyűléseknek fél óra alatt végük legyen.

Igy jöhetnek aztán létre olyan határozatok, melyek a felsőbb fórumokon hangos derűtséget keltenek vagy olyanok, melyeket többszörösen visszaküldenek. Így jönnek létre olyan határozatok, melyeket azután a város százszor kijavítana, ha lehetne és így jöttek létre összes felszegül sikerült intézményeink. És így nem jöhetnek létre azok az intézmények, melyekre ezen városnak már 20 évvel ezelőtt szüksége lett volna s csak idő kérdése, hogy ez az állapot e város lakóin magát erősen megbosszulja.

Vezetőink közül senki sem csalhatatlan és senki sem abszolút uralkodó s ennél fogva senkire sem szegyen az, ha az övétől eltérő vélemények jutnak érvényre és eredeti eszmék törnek maguknak utat közviszonyainkban. De ehhez másféle választások kellene, s nem olyanok, melyeket 110 analfabéta választó más analfabéta választók korteskedése mellett ejtenek meg.

Ez a képe városunknak a kötelességek teljesítése körül! Tegyen róla, aki tud! Fájdalom ezen idő szerint nálunk csak panaszkodni tudók vannak!

Ugy-e Ön is . . .

Kánikulai elmeftuttatás.

A lapkormányzó ur megállt, felém nyújtotta két újat és azt mondta: Na eressen valamit. A lapba. Melán mondta. Én meghajoltam, mint Trianonban a pásztorok. Volt ebben a meghajlásban némi báj is, némi, ami báj is, fáj is ami némi. Aztán megvakartam az epret, a barnát; azt, a melyik a homlokomon virágzik, ott ahol más a szarvait viseli. Ez az én potyajegyem, ezzel járok színházba és porcellánfürdőbe. Ez az én potyajegyem, ez az én anyajegyem. Potyára kaptam. Megvakartam. Aztán bementem a papirosboltba és vettem: lélekzetet és konceptuspapirost.

— Na! mondtam mélyértelműleg. És hullott a hajam, némi célzattal. Aztán haladtam a trotoaron. Jól teccik gondolni: csakugyan bűz volt. Nagyon enyhe bűz. Volt ugyanis, hogy nem volt bűz. De azért ugys bűz volt. Nem az izraeliták miatt. És sok apró személpup szundikált a Hunyadi téren. Miért itt?

Ugy-e Ön is ezt kérdezi Krónika Ur?

— Eresztett valamit?

Vakarni akartam. Újjé — a borbélyos leszdede az epremet, a barnát. A potyajegyemet. Mivel utazom? Mivel nagyon rossz itt Fehérvárt. Megvakartam az orromat. Az orrom olyan mint egy dübörgés. Tompa. Nem Mihály, de lila. Felhördültem erre a viccre.

Ugy-e Ön is Krónika Ur?

És kezdtem írni. Keveset, de rosszul. A levegőben szelid aktualitások lögtak, röviden és matematikailag. A.

Olaszul kezdtem (D'Aununziótól tanultam), franciául folytattam (egy puha nőtől tanultam, akinek papáját leütötte egy hajókötel) és rosszul végeztem. Ezt magamtól tanultam. Sok év előtt, mikor még irogattam, irtam egy pamfletet itt helyben. Ezzel letettem a pofonütés alapkövét. Adok egy pofont — mondta valaki és adott. Fenet adott. Én adtam majdnem. Jött hozzám, kiejtettem az ajtón és nem volt semmi nyílttér. Hallgatás volt.

Hát minek írni? Irok egy frászt, mondtam, itt nem érdemes. Két rozoga kocsis köpött egymásfelé, azt hi szem némi feketesen, aztán, te nyavalyás, fogd be aztat a rongyos pofádat és kuss, a kutya-fádat. Öblös hariton volt, öblösebb mint a Biscaya és baritonabb, mint egy tikkadt szerelmi ömlengés, este, mikor hátul gyön a mama a Samú bácsival és emiatt baritonba foly a szó. Délelőtt volt, Aixban ilyenkor veszik a tengerből a láb-fürdőt, ilyenkor játszanak a napsugarak a potrohomon, Gyulafehérvárt ilyenkor rugnak kornereket egymás hártájára a rozoga sofförök; és juhuhu, megint a kutya-fádat, te ronda, jó, jó, te piszok. . . És szeliden bolygat az akácska lombja, de rendőr nem gázol közbe, pont a Hunyadi téren. Miért épen itt?

Ugy-e Ön is ezt kérdezi Krónika Ur?

— Na gyön a cikk?

Gyön a guttát. Nem érdemes neki gyönni. Krónika Ur! Nézze csak. Nézze kérem. De ne pofonozó szemekkel, csak úgy szomszédosan. Ön a tulsó hasábon szánt, én itt. Ön néha fenomen dolgokat követ el. És nekem beléfájdul a költőiségem, belezokog a szívem, belezokog a belezokogom és direkt azt hiszem, hogy Ön nem ismeri a mi közönségünket. Ön itt elhullajtja ezeket az értékes cseppeket, de azzal nincs tisztában, hogy ezt, ami nagyszabású kloakánkat sohse lehet ilyen, de már milyen cseppekkel se fertőtleníteni. Ön vét az írás suverénitása ellen, egy jobb sorsra érdemes toll becsülete ellen, ha azt odaveti a kapuciner — hit — község gögös kritikáltságának és néhány kávéházi asztal irodalmi értelmetlenségének. Ez a jól züllő Arkádia a kimulás küsszöbe felé totyog. Ave parlysis, morituri te salutaut. Hagyja őket kimulni. Öltünk gyászt, de ne sirassunk. Hogy ez a csomó patópál gyászossá és szomorúvá tette meddő és ölbetett kezeivel a fiatalságunkat, sorvasztó unalomba kergette az itt elherdált éveinket, porba, szennybe, közönybe és szidalomba fullasztotta fürdetlen testünket, hiába nekilendült szellemi aspirációinkat — az már nem is emberek hibája, hanem egy szemétdombra érelt gépezet széthullásának a tünete. Ne legyünk árvízi hajósok, ne menisünk semmit. Akiben van egy kis életösztön, az idejekorán megváltja a vasuti jegyét. Én is megváltom, más is megváltja.

Ugy-e Ön is megváltja?

— Na itt van — feleltem öblös orral a Lapkormányzó urnak. Ez a cikk. Ezen cikk. És az arcom ki-nos volt, mint Memento Morienak a vicei, második oszlop, tükör alatt balra, egy csésze kaszirnő bőr nélkül langyosan, e zó.

— Maga sertés — gondolta valamelyes eredetiséggel a Lapkormányzó úr és tüsszögve olvasta a cikket. Én gondjaim fátyolát említett arcomra bocsátva, ujra haladtam a fennebb kiszekeresztett trotoiron. Tévedés, mert nem volt bűz. Más volt. Az orromat bevitték a járványkórházba. Löttem egy ventilátort, most a mel-lényzebebben van, Berzsényitől illatos zefíreket köl-esőnöztem. Haza gőzölögtem, mint egy ganajturó bogár.

Ringtak a Hunyadi-téren a hagymavetések, lel-kemben a megvetések. Hagymák, megvetések. Libegő sovágás fogott el, hogy befejezzem ezt a verejtékes pittoreszket. A „reszket”ről nem lesz vice. Még csak az lesz itt megénekelve, hogy víziók startoltak előttem. Fehérvár a tettek mezejére lépett. De én láttam, hogy ebből nem lesz semmi. A cipőjén gummisarkot viselt és hiába volt tett, azt nyomban kiradiringumizta, amint lépett. Amint halkan lépett a tettek mezején. Nem szól-tam, hagytam mennie, ugys vízió volt.

AZ ÖREGEM

is mindig azt mondta, hogy szeplők elűzésére, valamint finom, puha bőr és fehér teint elérésére és megővésére nincs jobb szappan, mint a világhírű „Steckenpferd” Lilio m-te j s z a p p a n. Védjegye „Steckenferd”, készíti Bergmann et Co. cég Tetschen a/E. — Kapható minden gyógyszerár, drogéria, illatszertár s minden e szakmába végő üzletben. Darabja 80 fillér. — Hasonlóképen csodálatosan beválik a Bergmann-féle „Manera” Lilio m-te j k r é m fehér és finom női kezek megővésére, ennek tubusa 70 f-ért mindenütt hapható.

ÚJONSÁGOK.

Gyulafehérvár, 1912. július 21.

— **Eljegyzés.** F. hó 6-án tartotta eljegyzését Fugadon ifj. gróf Bethlen Bálint, Bánffy Marianne bárónővel, vármegyénk alispánja br. Bánffy Kázmír és Pálffy Marie leányával. Az eljegyzés szűk családi körben folyt le, s azon a háziakon kívül a vőlegény szülei gróf Bethlen Bálint Torda-Aranyos vármegye nyug. főispánja és neje, testvérei és báró Bánffy Ferenc nejével vették részt.

— **Miniszteri köszönet.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter ur Fuchs Nándor lovag, gyulafehérvári nagykereskedőnek a gyulafehérvári róm. kath. főgimnázium javára 200 korona tőkével tett alapítványért köszönetét nyilvánította és a „Fuchs Nándor lovag jutalomdíj alapítvány” alapító levelét jóváhagyta. Az alapítólevelet jóváhagyva a jótékony alapítónak elismerő köszönetét nyilvánította egyúttal az erdélyi róm. kath. státus főtanhatósága.

— **Hegyközségi közgyűlés.** A megalakulása óta folyton válságokkal küzdő hegyközségünkben a választmányi tagjai 1912. évi július hó 8-án választmányi tagságukról lemondtak és a hegyközségi elnök 1912. évi július hó 16-án elnöki állásáról szintén lemondott. Ennélfogva a városi tanács a választmány és számvizsgálók megválasztása végett a hegyközség tagjait és összes szőlőtulajdonosokat 1912. évi július hó 27-én d. u. 3 órára a városháza nagytermébe közgyűlésre hívja össze. A közgyűlés tárgyai: 1. A hegyközség választmánya lemondásának előterjesztése. 2. 16 választmányi tagnak és 3 számvizsgáló bizottsági tagnak megválasztása. 3. Esetleges indítványok.

— **Megszűnt a marhavész.** E hó 10-ike óta újabb megbetegedés nem fordult elő, s így valószínű, hogy a városunk forgalmát megbénító és nagy károkat okozó zárlatot, ha csak addig újabb megbetegedés nem mutatkozik, már e hó 25-én feloldják.

— **Házasságok.** A gyulafehérvári anyakönyvi hivatal e héten a következő házasságokat hirdeti: Gangulea Aurél Gyulafehérvár — Toporesán Mária Gyulafehérvár. Schmidt János Budapest — Schoger Hilda Mária Gyulafehérvár. Philipp Róbert Wien — Lacina Amália Wien.

— **Rejtélyes szerelmi dráma.** Mult vasárnap délfelé a közönség egyik katona orvosa a várbeli tiszt pavilonban beteglátogatásra sietvén, a földszinti folyosó egyik szobájából rémes hörgést hallott. Az orvos a hangos hörgés okát megtudandó a nyitott ajton a szobába lépett, hol borzalmas látvány tárult szemei elé. A szobában levő ágyon félig felöltözött egy ismeretlen fiatal nő feküdt átlőtt mellel, holtan, míg az ágy előtti szőnyegen szintén átlőtt mellel eszméletlenül és hangos hörgéshallatva hevert a szoba fiatal lakója, Schmidt Henrik 50. gyalogezredbeli zászlós. A katonaoorvos sürgős inézkedésére a súlyosan sebesült még mindig eszméletlen zászlóst azonnal a helyőrsi kórházba vitték, míg a rövidesen a helyszínén megjelent katonai bizottság az ismeretlen ha-

Ügyvédi vizsgára készülő részére kéthónapos **rekapituláló kurzus** július hó 1-én kezdődik Dr. POLCZ REZSŐ ügyvéd kolozsvári intézetében. **Kolozsvári jogi vizsgákra** jegyzetek a szünidőre fél-árón kölcsönöztetnek ki.

lott nőt a városi hullaházba szállították és az asztalon talált iratokat és leveleket, a sebesült zászlós mellett talált kis browningot, valamint az egyéb talált csekély értékeket őrizetbe vette. A városi hullaházban a rendőrség rövidesen megállapította, hogy a halott a rendőrorvosi felügyelet alatt álló 24 éves hátszegváraljai Jenuleszk Mária, ki Breckner O. éjjeli mulatóhely tulajdonosnál lakott. A zászlós később a kórházban magához tért, de tettének okáról minden felvilágosítást megtagadott. Az asztalon hagyott iratok között a bizottság egy cédulát talált, melyen a zászlós írásával a következő rövid mondat állott: „Önként távozunk az életből.” A halott nőn megejtett boncolásnál kitért, hogy a nő halála, az öngyilkosok felfedezését megelőző 4–5 órával állott be. Bár a zászlós mellett két lövés járta át, a golyók nemesebb részeket nem sértettek és így felépülése rövid egy-két hetet vesz igénybe. A sebesült zászlós a katonai kórházban szigorú őrizet alatt van és mielőtt felépül, azonnal vizsgálati fogságba helyezik. A dráma motívumaiból, eddig ugyszólván semmi sem szivárgott ki és pusztán annyit sikerült megtudnunk, hogy a fiatal, exaltált lelkületű zászlós a rendőri felügyelet alatt álló nővel rövid ideje szerelmi viszonyt folytatott és nemrég engedély nélkül távozott 3 napra a helyőrségből. A halott Jenuleszk Mariát a boncolást követő nap temették a városi hullaházba bajtársnői és csekély számú kíváncsi részvétele mellett.

Az iparos olvasókör nyári mulatsága.

A gyulafehérvári polg. iparos olvasókör f. év augusztus hó 3-án szombaton zászlószentelési alapja javára a sétatéri vígadó nagytermében tombolával egybekötött nyári táncestélyt rendez. Kezdeté este 1/29 órakor. Személyjegy 1 K. Családjegy — 3 személy — 2 K. Felülfizetéseket köszönettel fogadnak és hírlapilag nyugtáznak.

— **Edison mozi.** Gollmann mester mai műsoráról megint bizvást állíthatjuk, hogy az összeállítás tekintetében még a leghíresebb fővárosi mozikat is felülmúlja. A közönség még élénk emlékezetében élő „Négy Ördög” című gyönyörű mozidráma ma színekerülő második része úgy az egyes képek nagyszerűsége, mint a cselekmény kiváló érdekessége szempontjából szintén elsőrangú látványosság. A mai műsor a „Pathe Journal” is szerepel. Az egész műsor a következő: 1. Pathe Ujság. (Világ. események riportszerű bemutat.) 2. A meghízott vőlegény. (Humoros.) 3. Fatima, az arab leány gyűlölete. 2 felvonásban. 4. A hangverseny énekes. (Humoros.) 5. A négy ördög II. része. 4. felv. 6. Pali és a jaszleány. (Rendkívül humoros.)

— **Gépjármű vezetőket (sofför) előkészítő tanfolyam.** A m. kir. Belügyminisztérium fennhatósága alatt álló gépjármű vezetőket előkészítő tanfolyam vezetősége folyó hó 29-től szeptember 18-ig Budapesten X. ker. Százados-utca 14. szám alatt sofför tanfolyamot rendez. Jelentkezni, illetve a felvétel iránti kérvényt benyújtani folyó hó 20-ig lehet a tanfolyam helyiségében levő gondnoki irodában 5—7 óra között. Beíratási díj 20 K. tandíj 200 K. vizsgadíj 20 K. és azoknak, kik a fémipari szakban, vagy szerelésben járatosak, műhely előkészítődíja 50 K. A beíratási és tandíj a folyamodvány benyújtása előtt a gondnoktól nyert posta takarékpénztári lappal fizetendő.

— **Az „Apolló” villamos színház mai műsora.** 1. Renner repülése. (Eredeti felv.) 2. Afrikán keresztül. (Látkép.) 3. Taligaverseny. (Humoros.) 4. Álarcosbál előtt. (Dráma 1 felv.) 5. Pali mint pólýsbaba. (Hum.) 6. Desdemona. (Dráma 3 felv.) 7. Feri és Teresi. (Humoros.) 8. Két szív között. (Dráma 3 felv.) 9. Angol király koronázása. (Természetes felvétel.) 10. Feltékenységből kigyógyulva. (Dráma). 11. Bandi kordában tartja a cselédséget. (Humoros.)

— **Fa és szénszállítás.** A gyulafehérvári kir. törvényszék, központi kir. járásbíróság és fogház helyiségeinek fűtésére az 1913. évre szükséges mintegy 500 m³ usztatlan hasábos bükkfa és mintegy 1200 méter-mázsa hazai darabos kőszén szállításának biztosítása céljából a kir. törvényszék elnöki irodájában folyó 1912. évi augusztus hó 3-ik napján délelőtt 10 órakor zárt ajánlati tárgyalás lesz a kir. törvényszék elnöki irodájában. Az árlejtési feltételek a kir. törvényszéki irodai igazgatónál a hivatalos órák alatt megtekinthetők és ugyanott ajánlati űrlapok is díjmentesen kaphatók.

— **Emésztési zavarokat** felnőtt gyomorbetegknél és öregeknél elhárít az ötven évvel ezelőtt feltalált, s eredetileg a gyermektáplálásra hivatott Nestlé-tápeledel, mely a legtisztább alpesi tejet tartalmazza. E lehető legjobb emészthető tápeledel az orvosi praxisban, mint diatetikus kipróbálva és ajánlva van. Próbadozozokat és ismertető iratokat ingyen küld a francia svájci Nestlé társaság (felnőttek szakosztálya) Wien, I., Biberstrasse 11. Magyar levelezés. Dobozonként 1 korona 80 fillérért minden gyógyszerárban és drogériában használati utasítással együtt kapható.

Császárfürdő Budapesten.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend-tulajdona. Elsőrangú kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő és márványfürdők; hőlég, szénsavas- és villamos-vizfürdők. A fürdők kitűnő eredménnyel használatnak főleg csúszos bántalmaknál és idegbajok ellen. Ivó kura a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakoszoba. Szolid kezeles, jutányos árak. Gyógy- és zenédij nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld:

Az igazgatóság.

Szám: 3929—912.

bánya.

Hirdetmény.

A gyulafehérvári kir. törvényszék mint bányabíróság közzé teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtást vezetőnek a Sztanizsai Fericseli aranybányatársulat végrehajtást szenvedő elleni ügyében 7713 korona 21 fillér és járulékaik iránt az eljárást elrendelte.

Az árverési feltételek következők:

I. Árverés tárgyát képezi: a Röder Ottó bányagazgató által képviselt Sztanizsa Fericseli aranybányatársulatnak a btkv. VII. kötet 260. lapján bejegyzett a hunyadmegyei Nagymás község határán fekvő aranyezüst tartalmu 57834.144 m² területű négy közép határból álló Kraisoa Barbara védnevű önálló bányateleke, továbbá ugyanazon bányatársulatnak a hunyadmegyei Sztanizsa, Nagymás, Tekerő és Dupapiatra községek határán fekvő a btkv. VIII. kötet II. R sz 531, 532, 535, 536, 539, 541, 542, 543, 553, 554, 555, 561—564, 600. lapján bejegyzett aranyezüst tartalmu négy közép határból álló egyenként 57834.1 m² területű Éva, Elza, Berta, Eugén, Ottó, Vilmos, Gyula, Miksa, Olga, Margit, Nelli, Ferenc József, Róza, Frigyes, István, Gusztáv, Anna, Lajos, Viktoria, Sándor, Konrád, Jolán, Árpád, Hunyadi, Rákóczy, Batthányi, Szent István, Szent László, Ferenc, Károly, Irma, Gusztáv, József, Ferenc, Attila, Aladár, Jenő, Sándor, Leo, Siegfried, Godofréd, Judit, Ilona, Vilma, Imre Etelka, Hermin, Róza, Kálmán, Athanasz, Alfréd, Klára, Károly, Géza, Lajos, Margit, András, Arthur, Mária, Arnold, Anna, Emilia védnevű bányatelekei, az 555 lapon bejegyzett Jenő védnevű bányatelekeknek 28194 m² területű o. jegyű határköze, a Sándor védnevű bányatelekeknek 2469 m² területű p. jegyű és 19855 m² területű q. jegyű határközei, az 563 lapon bejegyzett Lajos védnevű bányatelekeknek 258 m² területű n. jegyű határköze és az 564. lapon bejegyzett Mária védnevű bányatelekeknek 10804 m² területű m. jegyű határköze, épületek, zuzdák, gépek, felszerelések, számszámok stb. nélkül, az Albin Gyula zalatnai lakos javára bekebelezett 1915. évi július 1-ig terjedő haszonbérleti jog fentartásával.

II. Az árverés első határidejéül 1912. augusztus hó 17. napja, második határidőül 1912. évi október hó 5-ik napja mindenkor d. e. 9 óráig tűzetik ki Zalatra községben a község házába s az első határnapon az irt ingatlanok becsáron vagy azon felül, a második határnapon, azon alól is a legtöbbet ígérőnek fognak eladatni.

III. Az elárverezendő bányatelekek együttes kikiáltási ára a bíróság megállapított 22192 korona becsár.

IV. Az árverezni kívánók kötelesek a becsár 10%-át vagyis 2219 korona 20 fillért készpénzben vagy óvadék képes értékpapirokban bántapénzzal a kiküldött árverező biztos kezéhez letenni vagy annak bírói letétbe történt előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű letéti elismervényt átszolgáltatni, mert különben árverezésre bocsátatni nem fognak.

A bántapénz a vételár utolsó részletébe fog beszámíttatni.

V. A vételár 3 egyenlő részletben fizetendő le a gyulafehérvári kir. adóhivatalhoz, és pedig az első részlet 30 nap alatt, a második részlet 45 nap alatt, a harmadik 60 nap alatt az árverés határnapjától számítva, s a vételár részletei után vevő 5%-os kamatot köteles fizetni.

VI. Az elárverezett ingatlanok birtokába vevő az Albin Gyula zalatnai lakos javára 1915. évi július hó 1-ig terjedő időre bekebelezett haszonbérlet lejártával lép be, s ettől kezdve őt illetik annak hasznai, de viselni is köteles annak terheit a vásári illetékekkel együtt, a tulajdonjog azonban javára csak a vételár teljes lefizetése esetén fog bekebelezettni.

VII. Ha a vevő az árverési feltételeknek eleget nem tenne, bármelyik hitelező vagy végrehajtást szenvedett kérelmére az általa megvásárolt ingatlan újabb becsú nélkül egyetlen határidő kitűzése mellett a becsáron alól is újabb árverés útján a legtöbbet ígérőnek a vevő veszélyére és költségére el fog adatni, felelős lévén az általa ígért árért és kárért, a többet pedig igényt nem tarthat.

VIII. Az árverési hirdetmény a Budapesti Közlönyben s a Gyulafehérvárt megjelenő Gyulafehérvári Hírlapban 3—3 szor közzéteendő.

IX. Az árverési feltételek ezen bíróság irattárában a hivatalos órák alatt megtekinthetők, s a jelzálogos hitelezőkről pedig ezen bíróság telekkönyvi hatóságánál szerezhető felvilágosítás.

X. A mennyiben jelzálogos hitelezők beléegyeznek ezeknek követelése a vételárba betudható s azokat vevő a vételár erejéig a bíróság utalványozásá szerint átvállalni köteles.

XI. Az árverés Zalatra község előljárósága irodájában fog megtartatni.

XII. Felhívatnak mindazok, kik habár külön értesítést nem is vettek, magokat a nyilvánkönyvbe bejegyzés által az eladandó ingatlanokra jelzálogi jogot nyerteknek vélik, hogy azt az eladásig annál bizonyosabban bejelentsek, mivel ellenesetben csak maguknak tulajdoníthatják, ha a vételár felosztása az ő híreik nélkül fog megtörténni, s ha emiatt a mennyire a vételár kimerítették, ki fognak zárítani.

Végül felhívatnak mindazon jelzálogos hitelezők, kik nem ezen bíróság székhelyén vagy ennek közelében laknak, hogy jogaiknak a vételár felosztása alkalmával megóvása végett ezen bíróság székhelyén megbízottat rendeljenek, s az eladás előtt azoknak nevét és lakását bejelentsek, mivel ellenesetben azok részére, kik ezen bejelentést elmulasztják, az ő veszélyökre és költségükre hivatalból fog képviselő nevezettni, kinek kezéhez a további kézbesítések eszközöltetni fognak.

A gyulafehérvári kir. törvényszéknek, 1912. évi május 13. napján tartott üléséből.

Nemes Sámuel s. k.,
elnök.

Debreczeny József s. k.,
jegyző.

Sz. 271—1912. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a gyulafehérvári kir. járásbírósnak 1912. évi V. 293. számú végzése következtében Dr. Friedmann Gyula gyulafehérvári ügyvéd által képviselt wieni cég Mazanek Ferenc javára 569 K. 14 fill. s jár. erejéig 1912. évi április hó 13-án foganatosított kielégítési végrehajtás után le- és felülfoglalt és 878 K. ra becsült következő ingóságok, u. m.: kályhák, ajtók és cserépkályha részek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a gyulafehérvári kir. járásbíróság 1912. évi V. 293. számú végzése folytán 569 kor. 14 fill. tökekövetelés, ennek 1911. évi február hó 4-ik napjától járó 6%-os kamatai, 1/3%-o váltódij és eddig összesen 77 K. 75 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig, Gyulafehérvárt végrehajtást szenvedett lakásán leendő eszközölésére 1912. évi július hó 30-ik napjának délutáni 4 órája határidőül kitétetik s ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok a 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. § a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alól is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Gyulafehérvárt, 1912. évi jul. hó 16-ik napján.

Papp Károly, kir. bir. végrehajtó.

Magtárnak; fa-, mész- vagy sörraktárnak vagy nagyobb ipar telepnek
:: igen megfelelő nagyterjedelmű ::

házastelek

eladó Gyulafehérvárt, Báthori-utca
4. sz. alatt. Értekezhetni e lap
kiadóhivatalában.

Eladó házastelkek.

Gyulafehérvárt a **Bethlen Gábor-utca 20.** és a **Templom-utca 5. sz.** alatti házastelkek tehermentesen, szabadkézből **jutányos árban** eladók. Értékezhetni a

Puji Takarékpénztár
r. t. tulajdonossal, Puji. (Hunyadmegye.)

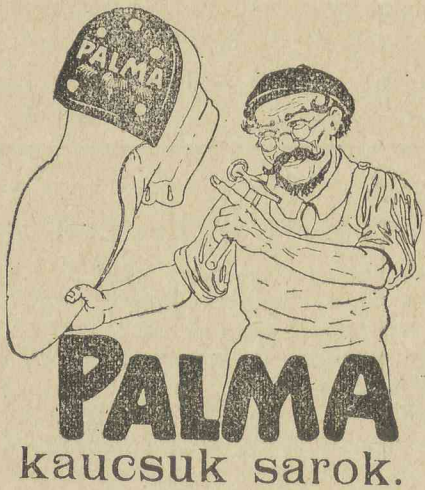
Eladó Alvinczen

néhai Pataky László festő-
művész hagyatékát képező
házastelek és szőlőbirtok.

Értékezhetni özv. **PATAKY LÁSZLÓNÉ**
tulajdonossal Alvinczen.

A MESTERDALNOK

Cipóm szép és tökéletes,
Benne járni élvezetes,
Mert ha cipőt szegzek, varrok,
Rajt' van

Tisztítsd csak

Globus
Fémfisztrókivonattal
a világ legjobb fémfisztrószére

Az 1990. évi St. Louisi világtalálaton
„Grand Prix” érdemmel kitüntetve.

Pontos és lekiismeretes kiszolgálás.

Divatüzletbe

egy ügyes **ELÁRUSITÓNÓ**, aki 4 felsőbb iskolát végzett, azonnali felvételre kerestetik. Ajánlatok igényeivel ellátva a kiadóhivatalba „Szorgalmas” jelige alatt küldendők.

Ujszegedi Gőzfűrés és Henger- malom rt. Erdőkezelősege Déva.

Szállít bármilyen mennyiségben bármily
tüzipát és faszenet
a legjobb minőségben. Képviselő:

Grünfeld Dávid
GYULAFEHÉRVÁR, Nagyboldogasszony-u. 13.

Védjegy: „Horgony”.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már sok év óta leg-
jobb bedörzsölésnek bizonyult küszvényénél, osztnál és
meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K-80, K 1.40 és K 2.- és ügyszólván minden gyógyszerárban kapható.

Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, Budapest.
Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz”,
Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

A tulajdonomat képező „BUTORGYÁR”
a nagyenyedi M. kir. fegyintézetben.

Ujonnan berendezett butorgyár és raktár, valamint temetkezési intézet
BAUMANN ARNOLD UTÓDA LÁHNI KÁROLY
A törv. sz. palotával szemben **GYULAFEHÉRVÁR**, Szt. István-tér 11 sz. alatt

Állandóan raktáron tart: **ebédlő, háló-, szalon- és uriszoba** berendezéseket egyszerűtől kezdve a legmodernebb kivitelig, **szőnyegeket, függönyöket**, házilag készített mindennemű **testett butorokat**. — Elvállal kárpitos munkákat és **diszítéseket** a legelőnyösebb árak mellett.
Nagy képes árjegyzékkel kívánatra szolgálok.

Temetések a legegyszerűbbtől a legfényesebbig.

Baumann Arnold utóda
Láhní Károly.

Legjutányosabb árak!

Gyáramban készült butorok tartósságáért
szavatosságot vállalok.

SALVATOR

GUMMI SARKAK
VILÁG CZIKK
UTÓLÉRHETETLEN
TARTÓSSÁGU!

MINDENÜTT
KAPHATÓ.

Eladási hirdetmény.

Közhírré teszem, hogy vb. Farkas Gergely gyulafehérvári kereskedő esődtömegéhez tartozó s málna betekinthető jegyzékben részletesen felsorolt 1-51. tétel alatti 2238 K. 50 fill. névértékű követelések **1912 évi július hó 24-ikén d. u. 4 órakor** Gyulafehérvárt Dr. Eumantol Győző ügyvéd esődválasztmányi elnök ügyvédi író lapjában szóbeli magánarverésen egy tömegben a legtöbbet ígérőnek még névértéken átul is el fognak adatni. A esődtömeg és esődválasztmány a követelések lenállásáért és behajthatóságáért semmiféle szavatosságot nem vállalnak. A vételi illeték vevőt terheli.

A követelések jegyzéke Dr. Fried Ármín ügyvéd esődtömeg gondnok irodájában a hivatalos irodai órák alatt bármikor betekinthető.

Gyulafehérvár, 1912. évi július hó 15-én.
A esődválasztmány megbízásából.

Dr. Fried Ármín ügyvéd,
tömeggondnok.

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságú **Portland Cementet** ajánl olcsó áron a
PORTLAND-CZEMENT-gyár Kugler és Társai
Brassóban.

Itt helyben kapható id. **Misselbacher J. B.** cégnél.